

A

בס"ד
Intro

Today we will learn בע"ה of דף ביצה. Some of the topics we will learn about today include:

A continuation of the discussion of תחומין on Yom Tov and how we determine the proper תחום boundaries on Yom Tov for jointly owned items.

Some of the key topics and concepts that we will learn about include:

מעילה
מעילה is misappropriation of property belonging to the בהמ"ק. A special קרבן is brought by anyone who uses בהמ"ק property for personal benefit.

הפקד
הפקד refers to an item which is ownerless, and can be acquired by anyone.

B

ברירה
ברירה is the concept of making something contingent upon events that have not yet taken place. For example, making a sale conditional on something that will happen only tomorrow. ברירה retroactively validates such a conditional action, whereas opinions who hold אין ברירה would hold that such an action would be rendered invalid.

קלבון
The Kalbon is a transaction fee that was assessed on to the Machtzis HaShekel donation to the Bais HaMikdash, as explained in the Mishna in Shekalim.

מעשר בהמה
The mitzva of מעשר בהמה is that one designates every tenth Kosher animal born into his herd over the course of the previous year, and separates it as מעשר בהמה. If the מעשר בהמה animal has no מום, it is offered as a Korban on the מזבח and eaten by its owner in Yerushalayim. If it has a Mum, the owner may slaughter and eat it anywhere.

A

A continuation of the discussion of תחומין on Yom Tov and the proper תחום boundaries for jointly owned items

◆
מעילה

◆
הפקד

B

◆
ברירה

◆
קלבון

◆
מעשר בהמה

1 So let's review.....

Our Daf continues the discussion about תחום יום טוב, specifically as it relates to possessions which are shared by various people.

Zugt the Mishna:

הגחלת כרגלי הבעלים ושלהבת בכל מקום
 Coals follow the תחום of the owner, whereas a flame can be carried anywhere, as a flame is not considered an item of substance, and therefore does not follow anyone's תחום.

גחלת של הקדש מועלין בה
 ושלהבת לא נהנין ולא מועלין
 One can be מועל in a coal of הקדש, whereas one cannot be מועל in a flame. Once again, since a flame is not considered an item of substance, there is no מעילה regarding a flame. However, it is forbidden to be used.

2 המוציא גחלת לרה"ר חייב ושלהבת פטור

One who carries coals from רה"ר to רה"ר on Shabbos is חייב for מוציא מרשות לרשות, whereas one who carries a flame is פטור, as a flame is not considered an item of substance to be חייב for הוצאה on Shabbos.

3 The Gemara adds:

חמשה דברים נאמרו בגחלת
 There were five Halachic statements made regarding coals as opposed to flames:

The three items mentioned in the Mishnah
 And the Gemara adds two more items.

-1-
 גחלת של ע"ז אסורה ושלהבת מותרת
 Coals of ע"ז become forbidden, whereas a flame that has been used for ע"ז is permitted, since a flame is not considered an item of substance in Halachah.

-2-
 המודר הנאה מחבירו אסור בגחלתו ומותר בשלהבתו
 One who has taken an oath forbidding him from benefiting from his friend, may not use his friend's coals, but may use his friend's flame.

משנה: הגחלת כרגלי הבעלים ושלהבת בכל מקום

A flame is not an item of substance *Coals follow the תחום of the owner*

גחלת של הקדש מועלין בה
 ושלהבת של הקדש לא נהנין ולא מועלין

A flame is not considered an item of substance, there is no מעילה regarding a flame. However, it is forbidden to be used

2 המוציא גחלת לרה"ר חייב ושלהבת פטור

A flame is not considered an item of substance to be חייב for הוצאה on Shabbos

3 חמשה דברים נאמרו בגחלת

Three of items were mentioned in the Mishnah And the Gemara adds two more. . .

גחלת של ע"ז אסורה ושלהבת מותרת
 המודר הנאה מחבירו אסור בגחלתו ומותר בשלהבתו

4 The Gemara asks;
מאי שנה שלהבת ע"ז דשריא ומאי שנה דהקדש דאסירא
Why does the Braisa permit the use of a flame of ע"ז, but forbids a flame of הקדש?
The Gemara answers:
ע"ז דמאיסה ובדילי אינשי מינה לא גזרו בה רבנן
הקדש דלא מאיס ולא בדילי אינשי מינה גזרו ביה רבנן
Any item of ע"ז is repulsive to people, and they would distance themselves from it. Therefore, the Chachamim did not feel a need to forbid it.
However, הקדש, since it is of course not repulsive, and people do not distance themselves from it as much, the חכמים instituted a גזירה to forbid the use of a flame of הקדש, lest he come to use coal of הקדש, for which there is התורה מן התורה.
=====

4

?

מאי שנה

אלהבת ע"ז דשריא - ומאי לנא דהקדש דאסירא

▼ הקדש דלא מאיס ולא בדילי אינשי מינה גזרו ביה רבנן	▼ ע"ז דמאיסה ובדילי אינשי מינה לא גזרו בה רבנן

5 The Mishnah taught;
המוציא שלהבת לרשות הרבים פטור
The Gemara cites an apparently contradicting Braisa;
והא תניא המוציא שלהבת כל שהוא חייב
Someone who carries out a flame of even the smallest size is חייב on Shabbos.

The Gemara answers that the Braisa is referring to either
כגון שהוציאו בקיסם
A flame on a small toothpick - or -
כגון דשייפיה מנא משחא ואתלי ביה נורא -
A flame on a broken shard which was smeared with oil -
He is not חייב for the הוצאה of the toothpick or the shard, because it did not have a שיעור to be חייב for the הוצאה. However, he IS חייב for the הוצאה of the flame, because the flame IS considered significant when it is attached to something solid.
Our Mishnah however, is speaking of carrying the flame by itself -
How is this done?
כגון דאדייה אדווי לרה"ר
If he blows with his mouth or hand, a flame which is at the edge of a רשות היחיד, into the רשה"ר, he is פטור, because a flame alone is not considered an item of substance to be חייב for the הוצאה on Shabbos.
=====

5

מלפני:

המוציא שלהבת לרה"ר פטור

?

ופא תניא

המוציא שלהבת כל שהוא חייב

▼ כגון דשייפיה מנא משחא ואתלי ביה נורא <i>Flame on a broken shard smeared with oil</i>	▼ כגון שהוציאו בקיסם <i>Flame on a small toothpick</i>

Our Mishnah however, is speaking of carrying the flame by itself
כגון דאדייה אדווי לרה"ר
he blows the flame with his mouth

6 Zugt the Mishna;
בור של יחיד כרגלי היחיד
A well or reservoir of water belonging to a private person follows the תחום of that individual.
ושל אנשי אותה העיר כרגלי אנשי אותה העיר
The water of a reservoir belonging to the city may only be carried within the תחום of the city.
ושל עולי בבל כרגלי הממלא
Whereas a well that was dug for עולי בבל - for travelers who go up from בבל to א"י - are considered הפקר, and the waters drawn from these wells follow the תחום of the person who drew the water.

6

מלפני:

בור של יחיד - כרגלי היחיד

Water from a well belonging to a private person follows the תחום of that individual

ושל אנשי אותה העיר - כרגלי אנשי אותה העיר

Water from a well belonging to the city follows the תחום of that city

ושל עולי בבל - כרגלי הממלא

These waters are considered הפקר

7 The Gemara clarifies further that our Mishah is speaking of Collected water - which is קונה שביתה where its owners are. However, if one drew water on Yom Tov from flowing rivers and streams,
 הרי הן כרגלי כל אדם
 There is a Machlokes in the meaning of
 כרגלי כל אדם
 Tosfos in עירובין says that it is the same as
 כרגלי הממלא
 The water acquires the תחום of the first person who drew the water. If he then gives it to another person, it remains restricted to the תחום of the first person.
 However, Rashi here explains;
 אין להם שום שביתה
 לא במקומן
 ולא כרגלי הבעלים
 ולא כרגלי הממלא
 אלא כל אדם מווליכן ברגליו
 The water has no שביתה at all, and is not restricted at all. The second person - and a third or fourth person as well - may take it with him to wherever he may go.
 דכל מידי דנייד לית ליה שביתה
 As there is no concept of שביתה קנין for something that is not stationary
 =====

7 The Gemara clarifies...

COLLECTED WATER <i>is קונה לבימה where its owners are</i>	FLOWING RIVERS <i>כי כן כבאוי כל אדם</i>
<i>The second person third or fourth person etc. may take it with him to wherever he may go</i> <i>דכל מידי דנייד לית ליה לבימה</i> <i>גל" -</i>	<i>it acquires the תחום of the first person who drew the water</i> <i>ט"ס -</i>

8 The Gemara examines the following case:
 מילא ונתן לחבירו
 Rashi explains that the Gemara actually means;
 שמילא לצורך חבירו
 One person drew water from a well of בבל for his friend;
 רב נחמן אמר כרגלי מי שנתמלאו לו
 The water follows the person for whom the water was drawn.
 רב ששת אמר כרגלי הממלא
 The water follows the person who drew the water.

The Gemara explains:
 מר סבר בירא דהפקרא הוא
 Rav Sheshes holds that the well of בבל is considered הפקר, in which case one cannot Halachically be זוכה for his friend. As Rashi explains according to the Gemara; because he is תופס by him being קונה for his friend, he is preventing another person from potentially being קונה the same water. Therefore, we must say that he - the one who drew it - was כרגלי קונה the water, hence, הממלא.

Whereas רב נחמן holds that בירא דשותפי הוא, the waters of בבל were set up as a partnership for all ישראל, in which case one may act as a שליח to be קונה the water for his friend, hence, כרגלי מי שנתמלאו לו.

8 מילא ונתן לחבירו

One person drew water from a well of בבל for his friend

רב ששת אמר כרגלי הממלא מר סבר בירא דהפקרא הוא <i>because he is תופס לבאל חוב במקום להב לאחרים by being קונה for his friend, he is preventing another person from potentially being קונה the same water</i>	רב נחמן אמר כרגלי מי שנתמלאו לו מר סבר בירא דלומטי הוא <i>the waters of בבל were set up as a partnership for all ישראל</i>

9 Rava challenges Rav Nachman's opinion that a בור של עולי בבל is a בירא דשותפי from the Halachos of נדר: הרניני עליך חרם
 If someone makes a נדר stating that my possessions are forbidden to you as הקדש של, המודר אסור
 The subject of the נדר is forbidden to use the possessions of the נודר, the one making the נדר
 הרני אתה עלי חרם הנודר אסור
 Your possessions are forbidden to me, the נודר, the one making the נדר is forbidden to use the possessions of his friend.

9 Rava challenges Rav Nachman's opinion that a בור של עולי בבל is a בירא דשותפי

הרניני עליך חרם
המודר אסור

הרי אתה עלי חרם
הנודר אסור

10 הרניני עליך ואתה עלי שניהם אסורים זה בזה
 Both the נודר and the מודר are each forbidden to benefit from the other's possessions.
 ומותרין בשל עולי בבל
 They may benefit from items made for עולי בבל, as these are considered הפקר,
 ואסורין בשל אותה העיר
 They are prohibited from using items under the auspices of the city, as all people are considered שותפין, partners in these services.

10 הרניני עליך ואתה עלי... שניהם אסורים שניהם מותרין שניהם אסורין זה בזה

שניהם אסורים שניהם מותרין שניהם אסורין זה בזה

בשל עולי בבל בשל אותה העיר

ואלו הן דברים של עולי בבל הר הבית - הלשכות והעזרות ובור של אמצע הדרך

ואלו הן דברים של אותה העיר הרחוב ובית הכנסת ובית המרחץ

ואי אמרת בירא דשותפי כוא - אמאי מותר ?

The gemara elaborates:
 ואלו הן דברים של עולי בבל הר הבית - הלשכות - והעזרות ובור של אמצע הדרך

ואלו הן של אותה העיר הרחוב - ובית הכנסת - ובית המרחץ

ואי אמרת בירא דשותפי הוא אמאי מותר
 If, according to Rav Nachman the wells of עולי בבל are considered as belonging to שותפין, why are they מותר?

11 The Gemara answers

Rav Nachman would agree...

Bathing in the בור is prohibited because of the נדר

Drawing water from the בור מר מדידה קא ממלא ומר מדידה קא ומר מדידה קא Based on פסוקים

But Rav Nachman does not hold ברירה as we see from a Mishna in Shekalim

11 The Gemara answers, that Rav Nachman would agree that bathing in the בור would be prohibited because of the נדר, however, drawing water from the בור מר מדידה קא ממלא ומר מדידה קא ממלא
 Each one takes from their respective share in the בור. Based on ברירה, we say that the water drawn belonged to each individual retroactively from before the נדר, and the נדר was not חל on this water.

The Gemara challenges this explanation, as we see in the Mishna in Shekalim that Rav Nachman does not hold ברירה האחין השותפין

האחין השותפין כשחייבין בקלבון פטורין ממעשר בהמה וכשחייבין במעשר בהמה פטורין מן הקלבון...

12 The Gemara therefore concludes that we cannot explain the בור of עולי בבל as being a case of שותפין, but rather all hold that the waters of a well of עולי בבל are הפקר.
 And the Machlokes between Rav Nachman and Rav Sheshes where one draws water for his friend is based on המגביה מציאה לחבירו.
 All agree that one cannot be קונה the water from הפקר for someone else. However, since he is drawing the water מר סבר קנה.
 Rav Sheshes holds that he is קונה the water for himself, and therefore the water is כרגלי הממלא.
 Whereas Rav Nachman holds לא קנה.
 He is not קונה the water for himself, since that was not his intention, and it remains הפקר until his friend takes possession of the water, and therefore the water is כרגלי מי שנתמלאו לו.

12 *The Gemara answers*

All hold that the waters from a well of עולי בבל are הפקר.

רב ששת אמר	רב נחמן אמר
כרגלי	כרגלי
הממלא	מי שנתמלאו לו

המגביה מציאה לחבירו

All agree that one cannot be קונה the water from הפקר for someone else

מר סבר קנה	מר סבר לא קנה
	<i>since that was not his intention, it remains הפקר until his friend takes possession</i>

So let's review...

חסידים ואנשי מעשה היו מרקדין בפניהם באבוקות של אור שבידיהן ואומרים לפניהם דברי שירות ותושבחות
 Pious men, and men of good deeds, would dance before them with flaming torches in their hands, and they would recite words of song and praise to Hashem.

Review

